

✓

ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ФІТОТЕРАПІЇ
КАФЕДРА ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ТЕРАПІЇ

УЖГОРОДСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

СЛОВАЦЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В НІТРІ
ІНСТИТУТ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ В НІТРІ

УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ І ФАРМАЦІЇ, КОШИЦЕ,
СЛОВАЧЧИНА

УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І
НАУКИ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОДА

МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ ЛЮДИНИ І ГЛОБАЛІСТИКИ
«НООСФЕРА»

САНАТОРІЙ «КВІТКА ПОЛОНИНИ»

Актуальні питання збереження здоров'я людини

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(11-12 квітня 2014 року)

УЖГОРОД
2014

УДК 613.2 (075.8)
ББК 53.51Я2
Б 62

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Ужгородського торгово-економічного інституту
(протокол № 3 від 25 березня 2014 року)*

За редакцією проф. Ганича Т.М.

Голови редколегії:

О.М. Ганич – заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб, директор НДІ фітотерапії ДВНЗ "УжНУ"

Т.М. Ганич – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри факультетської терапії медичного факультету ДВНЗ "УжНУ"

Члени редколегії:

проф. Гаврилко П.П.

доц. Бриндза Я.

проф. Ганич М.М.

доц. Лукша О.В.

засл. лікар України П.П. Ганинець

н.с. Скаканді С.І.

Автори опублікованих робіт несуть повну відповідальність за зміст і ілюстративний матеріал.

Актуальні питання збереження здоров'я людини: матеріали міжнар. міждисциплінарної наук.-практ. конф., сан. "Квітка полонини", 11-12 квітня 2014 року (с. Солочин Свалявського району) / За ред. проф. Т.М. Ганича. – Ужгород : 2014. – 340 с.

Матеріали конференції висвітлюють нові відомості про збереження здоров'я людини, а саме, роль сімейного лікаря в оздоровленні населення природними засобами, забезпечуванням адекватного харчування, якісної питної та мінеральної води, використаними агронауки перспективних здобутків наномедицини. Звернуто увагу згаданих проблем для збереження здоров'я людини у школах і вузах України.

ISBN 978-611-010624-5

©ДВНЗ «УжНУ», 2014
©УТЕІ КНТЕУ, 2014

А., Остриков А. Н., Ткачев А. Г., Богданов М. М. – № 2006135164/13; заявл. 04.10.2006; опубл. 20.02.2008.

4. *Гаммерман А.Ф.* Лекарственные растения [текст] / А.Ф. Гаммерман, Г.Н. Кадаев, А.А. Яценко-Хмелевський – М.: "Высшая школа", 1976. – 654 с.

SUMMARY

INSOLUBLE COFFEE DRINKS USING LOCAL PLANT MATERIAL

Bodak M., Havrylyshyn V.

The article deals with the question of developing new insoluble coffee drinks using local plant material. Add to recipe insoluble coffee drink "Rosa with hawthorn" hips and a hawthorn not only provides functional properties, but also improves the flavor and taste.

СТРАТЕГІЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ В ЖИТТЯ У XXI СТОЛІТТІ – ОСНОВА ПЕРВИННОЇ ПРОФІЛАКТИКИ ПОЛІМОРБІДНОСТІ

Волошин О.І., Бойчук Т.М., Волошина Л.О.

Буковинський державний медичний університет, Чернівці, Україна

Актуальність проблеми. Особливістю кризи кінця ХХ початку ХХІ століття є чотири її складових: екологічна (чого раніше людство не знало), медична, економічна та соціальна. Тісно пов'язані між собою економічна та соціальна, але їх можна вирішити за відносно короткий проміжок часу. Незаперечний зв'язок існує між економічною та медичною складовою сучасної кризи. Але вирішення її вимагає значно тривалішого часу з елементами непередбачуваності, низької надійності від зусиль суспільств різних держав. Слід враховувати нові виклики сучасної епохи: значне постарішення населення планети, епідемія хронічних неінфекційних захворювань (хвороби цивілізації), збільшення поширеності та сили дії індивідуальних факторів ризику хвороб, підвищення агресивності чинників забрудненого довкілля, розвиток стійкості мікроорганізмів до антибактеріальних засобів, швидка поширеність хвороб через високу мобільність населення, проблеми фінансування в умовах обмежених ресурсів, зростання вартості медичних послуг тощо. В таких умовах біосоціальний

потенціал націй буде прогресивно втрачатися при існуючій нині стратегії його збереження.

Світовою медичною спільнотою визнано, що з урахуванням особливостей нинішньої екологічної та медичної складових кризи необхідно значно посилити індивідуальну відповідальність особи за своє здоров'я. Але для цього суспільства та їх наукові медичні асоціації, практична охорона здоров'я повинні розробити науково обґрунтовані чіткі, зрозумілі та реально здійснимі рекомендації під загальною назвою «здоровий спосіб життя», фундаментальною складовою якого є здорове харчування у відповідності до вікових, професійних, соціальних, статевих та інших особливостей населення тієї чи іншої держави. Такі рекомендації мають бути доступними різним верствам населення у вигляді книг, брошур, буклетів, регулярно висвітлюватися в ЗМІ, реалізуватися у відповідних освітніх, навчальних програмах в школах, ВНЗ, системі практичної охорони здоров'я, санаторних закладах, на наукових форумах.

Досягнення світової валеології та дієтології в цьому аспекті великі. В Україні в цьому аспекті значні прогалини, в т.ч. інформаційний рівень знань лікарів майже всіх генерацій.

Метою нашого повідомлення є спроба привернути увагу лікарів різних фахів, валеологів, спеціалістів біологічного спрямування до цього потужного сучасного крену медичної спільноти розвинутих країн в аспекті профілактики захворювань, їх поліморбідних проявів за допомогою оздоровчого харчування.

Матеріалом нашої розробки послужили численні наукові праці, рекомендації провідних медичних асоціацій світу з оздоровчого харчування при найбільш поширених захворюваннях, що складають серйозну загрозу втрати біосоціального потенціалу націй. За основу взято європейський тип харчування з урахуванням наших національних традицій, екологічних особливостей та критичною оцінкою деяких негативних сторін відношення українців до свого здоров'я. Здійснені доповнення до викладеного матеріалу на основі власного багаторічного досвіду використання різних форм оздоровчого харчування та критичний аналіз деяких дискусійних положень існуючих та популярних в народі форм

оздоровлення за допомогою харчування. Цей матеріал викладений в монографії «Оздоровче харчування: стан і перспективи XXI століття» [1], в главах якої надано наукове обґрунтування особливостей сучасної екологічної і медичної кризи та погляди на проблему здоров'я людини крізь призму основних тенденцій розвитку медицини в XXI столітті, характеристика найбільш частих видів порушень в харчуванні українців та їх наслідки тощо. Наведено сучасну інформацію про оздоровчі цінності харчових рослин, в т.ч. в контексті біобезпеки за сучасних агропромислових технологій, продуктів бджільництва, проблеми здоров'я людини і чистої води, потенціуючих ефектів здорового харчування і належної фізичної активності, оздоровчих постів за Г.Лютцнером. Є акцентовані глави, присвячені особливостям оздоровчого харчування при хворобах-викликах сучасності: артеріальній гіпертензії, ожирінні, атеросклерозі, остеоартрозі, подагрі, остеопорозі, синдромі подразненого кишківника, харчовій алергії, йододефіцитних станах. Звернута увага на особливостях оздоровчого харчування важливих для суспільства категорій: людей інтенсивної розумової, фізичної праці, вагітних і матерів-годувальниць, людей літнього і старечого віку, при залізодефіцитній анемії, метеозалежних пацієнтів, в умовах екологічного неблагополуччя тощо. Наведені глави про новітні погляди на оздоровче харчування з позиції дослідження геному людини та перспективи такого харчування в XXI столітті.

Неодноразово в книзі звернено увагу на рекомендації майже всіх провідних дієтологічних асоціацій світу: здобувати нові знання з оздоровчого харчування та впроваджувати їх в життя людина повинна впродовж всього життя.

Висновки: 1. Новітні досягнення та зростання уваги провідних медичних асоціацій світу до ролі оздоровчого харчування в стратегії збереження біосоціального потенціалу націй на нинішньому етапі розвитку цивілізації є гідними для опанування та впровадження в практику спеціалістами медико-біологічного профілю в Україні.

2. Науковцям та лікарям практичної охорони здоров'я України доцільно потужніше розгорнути інформаційну роботу серед населення, лікарів первинної ланки медичної допомоги та

шляхом науково-практичних форумів в аспекті реалізації сучасних досягнень дієтології в профілактиці соціально-значущих захворювань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Волошин О.І., Бойчук Т.М., Волошина Л.О. Оздоровче харчування: стан і перспективи ХХІ століття. – Вижниця: Черемош, 2014 – 464с.
2. Ганич О., Білас Б. Екологія. Природне харчування. Здоров'я. – Ужгород, 2000. – 373с.
3. Lütznert H. Wie neugeboren durch Fasten, Ratgeber Gesundheit. – München, 1994. – 112s.
4. Graig W.J. Nutrition concerns and health effects of vegetarian diets// Nutr. Clin. Pract. – 2010. – Vol.25. – P.613 – 620.

SUMMARY

IMPLEMENTATION STRATEGY OF HEALTHY NUTRITION INTO PRACTICE XXI CENTURY - THE BASIS OF PREVENTION POLIMORBIDITY

Voloshyn A.I., Boychuk T.M., Voloshyna L.A.

This paper provides information on the current strategy of improving nutrition in developed countries and the rationale for its implementation in Ukraine, the role of the medical community and researchers to achieve this goal.

ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТА БЕЗПЕКОЮ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

Гаврилко П.П., Сабадош Г. О.

*Ужгородський торговельно – економічний інститут,
Ужгород, Україна*

Вступ: ХХІ століття – це століття унікальних технологій і високої якості. Підвищення якості і конкурентноздатності продукції – необхідна умова забезпечення стійкості економічного росту. На протязі останніх років вітчизняна харчова промисловість розвивається дуже динамічно. Ця тенденція є позитивною, тому що визначає формування внутрішнього ринку харчових продуктів, посилення конкуренції та зростання якості. Тому в останні роки виробники продуктів харчування приділяють усе більше уваги питанням контролю за якістю сировини і кінцевого продукту.

СПОСІБ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ПОДАГРУ З ВИСОКИМ РІВНЕМ КОМОРБІДНОСТІ

Волошин О.І., Доголіч О.І.

43

ОСОБЛИВОСТІ КОМПЛЕКСНОГО ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ОСТЕОАРТРОЗ НА ТЛІ СУБКЛІНІЧНОГО ГІПОТИРЕОЗУ

Волошина Л.О., Волошин О.І., Пашковська Н.В.

48

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ АРОМАТЕРАПІЇ

Гаврилко П.П.

52

ФІТОПРОФІЛАКТИКА ГЕСТОЗІВ ВАГІТНОСТІ ТА ПІДГОТОВКА ДО РОДІВ В ПРАКТИЦІ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ

Ганич М.М., Ганич О.М., Панков В.А., Далекорей В.В.

56

КИЗИЛ ЛІКАРСЬКИЙ (*CORNUS OFFICINALIS* SIEB. ET ZUCC.) – НОВА ПЛЮДОВА І ЛІКАРСЬКА РОСЛИНА, ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ

Клименко С.В., Кухарська А.

59

АЛКОФІТОМЕДИЦИНА – ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ СУЧАСНОЇ ФІТОТЕРАПІЇ

Курик М.В.

65

ПОХІДНІ ЯНТАРНОЇ КИСЛОТИ У ПРАКТИЦІ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ

Максимчук О.О.

67

ЕФІРООЛІЙНІ ЗАСОБИ В ЛІКУВАННІ ХВОРИХ З ГОСТРИМИ ЗАПАЛЬНИМИ УРАЖЕННЯМИ ВЕРХНІХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ

Малкович Н.М., Лукашевич І.В., Малкович Я.І.

69

ДО ПИТАННЯ ПРО ЛІКУВАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ ЛІЩИННИ ЗВИЧАЙНОЇ (*CORYLUS AVELLANA* L.)

Ніколаєва Н.В., Гаркава К.Г., Острівський Р.

72

АРОМОТЕРАПІЯ У ПРАКТИЦІ ДОГЛЯДУ ЗА ЗДОРОВ'ЯМ НІГТІВ

Портянко О. П.

76

РОЗДІЛ III. ПРИНЦИПИ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ. НОВІ ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ

НЕРОЗЧИННІ КАВОВІ НАПОЇ З ВИКОРИСТАННЯМ МІСЦЕВОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ

Бодак М. П., Гаврилишин В. В.

80

СТРАТЕГІЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ В ЖИТТЯ У ХХІ СТОЛІТТІ – ОСНОВА ПЕРВИННОЇ ПРОФІЛАКТИКИ ПОЛІМОРБІДНОСТІ

Волошин О.І., Бойчук Т.М., Волошина Л.О.

83

ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТА БЕЗПЕКОЮ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

Гаврилко П.П., Сабадош Г. О.

86